

Sygn. akt IV Ca 1916/12

POSTANOWIENIE

Dnia 11 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marcin Łochowski (spr.)

Sędziowie: SO Paweł Iwaniuk, SR (del.) Julita Wyrębiak-Romero

Protokolant: Ewelina Kaput

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) S.A. w J.

z udziałem Wspólnoty Mieszkaniowej nieruchomości przy ul. (...) w L.

o zobowiązanie do podjęcia uchwały

na skutek apelacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego w Legionowie z dnia 10 sierpnia 2012 r., sygn. akt I Ns 377/12

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w Legionowie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w instancji odwoławczej.

Sygn. akt IV Ca 1916/12

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja skarżącej jest zasadna, aczkolwiek nie z przyczyn w niej wskazanych.

Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, szczegółowo opisane w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia (k.217-221) i przyjmuje je za własne. Stan faktyczny w ww. opisanym zakresie nie był zresztą sporny i nie jest kwestionowany w apelacji. Nie można jednak zgodzić się z dokonaną przez Sąd I instancji oceną prawną rozstrzygniętego wniosku.

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania, o ile sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy albo gdy wydanie orzeczenia wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

„Nierozpoznanie istoty sprawy” w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. zachodzi przede wszystkim wtedy, gdy sąd dysponując sprecyzowaną podstawą faktyczną żądania i roszczeniem wyrażonym w piśmie wszczynającym postępowanie, orzeka co do innego żądania niż dochodzone. Innymi słowy pojęcie „nierozpoznanie istoty sprawy”, należy rozumieć jako

wadliwość rozstrzygnięcia polegającą na wydaniu przez sąd pierwszej instancji orzeczenia, które nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, bądź na zaniechaniu zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony z powodu bezpodstawnego przyjęcia, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2013 r., sygn. akt V CZ 166/12).

W niniejszej sprawie skarżąca, pozwem z dnia 19 grudnia 2011 r., sporządzonym przez zawodowego pełnomocnika, wniosła o zobowiązanie strony pozwanej do złożenia oświadczenia woli – wyrażenia przez pozwaną wspólnotę mieszkaniową zgody na podział i wydzielenie z lokalu niemieszkalnego trzech lokali usługowych (k.1-2). Nie powinno budzić wątpliwości, iż tak sformułowane żądanie, opierające się na treści art. 64 k.c., podlegało rozpoznaniu w trybie procesowym (art. 13 § 1 k.p.c.).

Jednak Sąd Rejonowy w dniu 13 czerwca 2012 r. postanowił rozpoznać sprawę w trybie postępowania nieprocesowego (k.154) i to pomimo braku zmiany żądania zawartego w pozwie (wniosku). Należy zauważyć, iż wnioskodawczyni nadal domagała się „zobowiązania wspólnoty do złożenia oświadczenia woli” (k.166,209). Występowała więc z powództwem o świadczenie (polegającym na złożeniu oświadczenia woli przez wspólnotę mieszkaniową), mającym na celu uzyskanie orzeczenia o charakterze w zasadzie deklaratywnym. Natomiast, Sąd I instancji wydał rozstrzygnięcie w przedmiocie wniosku o wyrażenie zgody, zastępującej uchwałę właścicieli lokali, o jakiej mowa w art. 22 ust. 4 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (t.j. Dz.U. Nr 80 z 2000 r., poz. 903 ze zm. – dalej, jako: „u.w.l.”), a więc co do uprawnienia o charakterze prawnokształtującym (uzasadnienie zaskarżonego postanowienia – k.223-224).

W konsekwencji, Sąd Rejonowy w ogóle nie rozstrzygnął merytorycznie w przedmiocie pierwotnego i niezmienionego żądania inicjatorce postępowania, co bezsprzecznie stanowi o nierozpoznaniu istoty sprawy. Należy przy tym przypomnieć, iż pozew został złożony przez zawodowego pełnomocnika, a zatem sposób sformułowania żądania w pozwie nie może być uznany za „oczywistą niedokładność” w rozumieniu art. 130 § 1 zd. 2 k.p.c.

Zmiana żądania w niniejszej sprawie nastąpiła dopiero na etapie postępowania apelacyjnego (została ujęta w treści apelacji, aczkolwiek nie do końca precyzyjnie – k.228v), jednak stosownie do treści art. 383 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. nie rodziła jakichkolwiek skutków procesowych. Trzeba bowiem przypomnieć, że w postępowaniu apelacyjnym nie można rozszerzyć żądania pozwu ani występować z nowymi roszczeniami. Tym samym, Sąd Okręgowy jest zwolniony z obowiązku oceny, czy taka zmiana żądania (wystąpienie z nowym roszczeniem zamiast pierwotnego) byłaby skuteczna m.in. w świetle art. 203 § 1 i 4 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Już tylko to uchybienie – niezależnie od podniesionych w apelacji zarzutów – dawało podstawy od uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania (art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Sąd Rejonowy winien mieć również na uwadze, iż przy ponownym rozpoznaniu sprawy, w wypadku skutecznej zmiany żądania skarżącej na wniosek oparty na treści art. 22 ust. 4 u.w.l., koniecznym będzie wezwanie do udziału w sprawie wszystkich właścicieli lokali, należących do pozwanej wspólnoty mieszkaniowej. Nie budzi bowiem wątpliwości, że w takiej sytuacji orzeczenie sądu zastępujące uchwałę właścicieli lokali o wyrażeniu zgody na podział jednego z lokali dotyczy bezpośrednio praw każdego z właścicieli pozostałych lokali. Zatem, to właściciele są zainteresowanymi w sprawie w rozumieniu art. 510 § 1 k.p.c.

W konsekwencji, trzeba zauważyć, że Sąd Rejonowy, wydając orzeczenie w przedmiocie uchwały, o jakiej mowa w art. 22 ust. 4 u.w.l. w sprawie, w której brała udział wspólnota mieszkaniowa, a nie właściciele lokali, naruszył art. 510 § 2 k.p.c.

Sąd I instancji błędnie również zastosował art. 6 k.c., oczekując inicjatywy dowodowej ze strony skarżącej. Prawdą jest, iż udzielenie zgody na podział lokalu, zastępującej uchwałę właścicieli uzależnione jest przede wszystkim od oceny, czy podział lokalu nie narusza praw lub interesów pozostałych właścicieli (uzasadnienie zaskarżonego postanowienia – k.221,223). Rzecz jednak w tym, że to właściciele, którzy twierdzą, że taki podział narusza ich prawa lub interesy są

obowiązani przytoczyć konkretne fakty na uzasadnienie swoich twierdzeń (tj. wskazać, w jaki sposób kwestionowany podział narusza ich konkretne prawa lub interesy), a – w razie sporu – te okoliczności udowodnić.

Dlatego też, Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Legionowie do ponownego rozpoznania, pozostawiając w oparciu o art. 108 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w instancji odwoławczej.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.

Sygn. akt IV Ca 1916/12

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować.
2. Doręczyć odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem pełnomocnikom wnioskodawcy i uczestnika.

SSO Marcin Łochowski